

مالباختگان تازه وارد در بازار پیچیده رمز ارز

تداوم سقوط بیت کوین در روزهای اخیر و کاهش ارزش آن به زیر ۳۰ هزار دلار، به زودی بازار رمز ارزها را با مالباختگانی مواجه می‌کند که بدون دانش و شناخت کافی در این بازار سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

به گزارش خبرنگاران اقتصاد گزارش خبر، بازار رمز ارزها، در یکسال گذشته، رشد قابل توجهی کرد و ارزش رمز ارزهای مهم این بازار به صورت پیاپی رکورد شکست. رسیدن ارزش بیت کوین به قله‌ای تاریخی در فروردین ماه امسال و رشد پیوسته برخی از رمز ارزهای دیگر، بسیاری را به این باور رساند که صعود بهای رمز ارزها ادامه خواهد یافت و در هنگامی که برخی بازارهای سرمایه‌گذاری در داخل کشور با رکود مواجه شده بودند، سرمایه‌گذاران سرمایه‌های راكد خود را به سمت این بازار سوق دادند. بسیاری در حالی وارد این بازار شدند که نه تنها هیچ اطلاعاتی از رمز ارزها نداشتند که نمی‌دانستند بازار رمز ارزها تا چه اندازه پیچیده و حساس است. اکنون این سرمایه‌گذاران با ابهامات فراوانی مواجه هستند و نمی‌دانند وضعیت پیش روی بازار رمز ارزها چگونه است. وضعیتی که بسیار مبهم و پیچیده است و با تحولات اخیر، این وضعیت حتی پیچیده‌تر هم خواهد شد.

بازاری پیچیده تر از هر بازار دیگر

بازار رمز ارزها، یکی از پیچیده‌ترین بازارهای مالی است. برخلاف طلا یا ارز، ارزش‌گذاری بر روی یک رمز ارز، بسیار پیچیده بوده و از هر رمز ارز به رمز ارز دیگر، متفاوت است. همچنین برخلاف طلا، ارز، مسکن یا زمین، رمز ارز ما به ازای عینی و کلایی ندارد. در واقع مالک یک رمز ارز به رمز ارز خود تنها دسترسی مجازی دارد و حتی در صورت فراموشی رمز کیف پول الکترونیکی خود، ممکن است دسترسی به رمز ارز خود را برای همیشه از دست دهد. اتفاقی که برای برخی از صاحبان رمز ارزها در جهان رخ داده و سوژه رسانه‌ها شده است.

ویژگی دیگر بازار رمز ارزها، عدم تعطیلی این بازار است. رمز ارزها در طول ۲۴ ساعت شبانه‌روز و هفت روز هفته معامله می‌شوند. این مساله باعث می‌شود تا هیچ سرمایه‌گذاری قادر نباشد به صورت دائمی بر تغییرات ارزش سرمایه خود نظارت کند. این مساله فشار روانی سرمایه‌گذاری را بیشتر کرده و ابهامات را برای او افزایش می‌دهد.

یکی از ویژگی‌های بسیار مهم اغلب رمز ارزها، وابسته نبودن آن‌ها به دولت‌ها است. برخلاف ارزهای معمول که هر کدام به یک کشور و صد البته به وضعیت اقتصادی و سیاسی همان کشور وابسته است، رمز ارزها در اختیار و کنترل هیچ دولتی قرار ندارند. همین امر باعث می‌شود تا در صورت بروز هر مشکلی، هیچ دولت و کشوری قادر به حمایت از یک رمز ارز نباشد و نتواند برای آن سیاست‌گذاری کند. در نتیجه نوسان بهای یک رمز ارز ممکن است به مرزی غیرقابل کنترل برسد. مساله ای که بسیاری از سیاست‌گذاران را ترغیب کرده است تا با گسترش بیش از پیش رمز ارزها مخالفت کنند. خصیصه مهم دیگر رمز ارزها، پیچیدگی ردیابی تراکنش‌های مالی آن‌ها بود. موضوعی که باعث می‌شد تا بسیاری از باندهای تبهکار به استفاده از رمز ارزهای روی بیاورند و همین امر نگرانی‌های بسیاری را در جهان در پی داشت و حتی موجب اقداماتی علیه آن‌ها شده بود.

تصوراتی که اشتباه بودند

تا همین چند ماه پیش، بسیاری از فعالان بازار رمز ارزها، تصور می‌کردند رمز ارزها، به دلیل آن که به کشور خاصی وابسته نیستند، از دایره تصمیم‌گیری‌های سیاستمداران کشورهای دیگر نیز به دور هستند. همین مساله یکی از عوامل ورود سرمایه‌گذاران به این بازار بود. اما اقدامات جدی دولت‌های کشورهای نظیر آمریکا و چین، نشان داد که این تصور به شدت از واقعیت دور است. در حالی که کشورهای نظیر السالوادور در تلاش برای قانون‌کردن استفاده از رمز ارزها در کشور خود هستند، وزارت خزانه‌داری آمریکا با ایجاد محدودیت در راه خرید و فروش رمز ارز، نشان داد سر ناسازگاری با ورود سرمایه‌های ناشناس به این بازار را در پیش گرفته است.

دولت چین اما آماده برهم زدن این بازار شده است. دستگیری صدها نفر از فعالان غیرمجاز این بازار در کشور چین و اعمال محدودیت‌های شدید برای استخراج، خرید یا فروش رمز ارز در این کشور، باعث شد تا آینده پیش‌روی بازار رمز ارزها در سطح جهانی با ابهامی جدی مواجه شود. استخراج رمز ارزها نیز با مصرف میزان بالایی از انرژی همراه است و در نتیجه بسیاری از کشورها، استخراج رمز ارزها را غیرقانونی اعلام و با استخراج‌کنندگان غیرقانونی آن به شدت برخورد کرده و مزارع بیت‌کوین را جمع‌آوری می‌کنند. در نتیجه همین تحولات، فعالان این بازار با مشکلاتی بسیار روبرو هستند و مشخص نیست آیا سایر دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی نیز قصد سختگیری بیشتری بر روی این بازار دارند یا خیر؟

در عین حال با نوسانات اخیر ارزش برخی رمز ارزها که به نظر بسیاری از کارشناسان به دلیل اظهارنظرهای فعالان این بازار و سرمایه‌داران بزرگ جهانی رخ داد، اکنون دیگر سخن گفتن از مصونیت رمز ارزها در برابر تحولات سیاسی و اقتصادی، واقع‌بینانه به نظر نمی‌رسد. فراز و فرودهای چشمگیر چندماه گذشته قیمت رمز ارزها نشان می‌دهد، رمز ارزها نیز از تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی نیز تاثیر می‌پذیرند و ممکن است دچار افت و خیزهایی چشمگیر شوند.

آینده رمز ارزها و اختلاف نظر کارشناسان

اکنون بیش از هر زمان دیگری آینده رمز ارزها مبهم به نظر می‌رسد. اختلاف کارشناسان بر سر آینده پیش‌روی رمز ارزها اما بسیار جدی شده است. گروهی از کارشناسان معتقدند که آینده رمز ارزها چندان مناسب نیست. این گروه از کارشناسان ضمن اشاره به تصمیمات جدی دولت‌هایی نظیر چین و آمریکا باور دارند که نوساناتی شدیدتر پیش روی این بازار است و ممکن است بهای بیت‌کوین هرگز به قله پیشین خود بازنگردد. این کارشناسان بر این باورند که رمز ارزها اگرچه همچنان به عنوان بازاری ارزشمند خواهند بود، اما این تصور که جای بازارهای رقیب خود همچون ارز را خواهند گرفت، اشتباه است. در عین حال برآورد این کارشناسان آن است که با تشدید نوسانات در این بازار و افت ارزش رمز ارزها، سرمایه‌گذاران ایرانی به بازارهای رقیب و به ویژه بازار سرمایه باز خواهند گشت و با رونق احتمالی این بازار، سرمایه‌های قابل توجهی به بورس باز می‌گردد. مسئله‌ای که می‌تواند به رشد مجدد این بازار بیانجامد.

در مقابل گروهی دیگر معتقدند که این نوسانات در بازار رمز ارزهای طبیعی است و طولی نخواهد کشید که رمز ارزهایی همچون بیت‌کوین دوباره به نقطه اوج قبلی خود بازگشته و حتی از آن هم بالاتر خواهند رفت. از نظر این کارشناسان، شکستن سقف‌های قبلی برای رمز ارزهایی مانند بیت‌کوین به هیچ وجه دور از دسترس نیست، اگرچه ممکن است مدت زمانی نامشخص برای شکستن این سقف مورد نیاز باشد. این گروه از کارشناسان ضمن خوشبینی نسبت به آینده رمز ارزها، بر این باور هستند که رمز ارزها به تدریج و تا حد زیادی جایگزین ارزهای فعلی خواهند شد و می‌توانند صورت جدیدی به مناسبات اقتصادی و مالی در جهان بدهند.

با این حال آنچه که مشخص است، ابهام در آینده رمز ارزها و نوسانات شدید در این بازار است. مسئله‌ای که بطور حتم باعث می‌شود تا افراد ناآشنا به این بازار، با ورود به آن نه تنها سودی نبرند که به شدت متضرر شوند و از همین رو ورود به این بازار، برای افراد غیرمتخصص، با ریسک‌هایی همراه است که باید آن را بپذیرند.